

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind Statutul Băncii
Naționale a României**

Analizând proiectul de "Lege privind Statutul Băncii Naționale a României", transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.86 din 14.04.1997,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri de modificare:

I. Observații generale

1. Proiectul de lege trimis spre examinare pentru avizare amenajează într-o concepție globală statutul Băncii Naționale a României ca institut central de emisiune și autoritate de supraveghere bancară, adăugându-i pe lângă aceste două atribuții firești pentru orice bancă centrală și pe cele de stabilire și conducere a politicii valutare, de credit și de plăți, în privința cărora este totuși necesară o reflecție suplimentară, întrucât ele pun în cauză rolul constituțional al Guvernului de a asigura realizarea politicii interne și externe a țării (art.101 alin.(1) din Constituție).

2. Sistemica proiectului de lege vădește influențe, în principal din reglementarea franceză în domeniu (Legea nr.980/04.08.1993) privind Statutul Băncii Franței și activitatea și controlul stabilimentelor de credit) și unele soluții inspirate poate de modelul elvețian (Legea Băncii Naționale Elvețiene revizuită în 1968).

3. Este pozitiv faptul că, deși proiectul receptează soluții diverse din legislații străine tradiționale și reprezentative în domeniu, acesta nu

reproduce vreuna din ele, ci se constituie ca un **corpus** original; de aceea subzistă întrebarea asupra temeiurilor articulării prerogativelor Băncii Naționale a României pe de o parte, asupra poziționării acesteia față de autoritățile publice pe de altă parte. Aceste două aspecte constituie o problemă preliminară și fundamentală ce trebuie rezolvată de legiuitor cu privire deopotrivă la instituția monedei și la statutul legal al institutului central de emisiune. În această privință este de precizat că, dacă Legea nr.34/1991 atribuie Băncii Naționale a României plenitudine de prerogative în domeniu monetar și al creditului la vremea când în vigoare era Constituția din 1965, după intrarea în vigoare a Constituției din 1991 legiferarea Statutului Băncii Naționale a României trebuie concepută neapărat potrivit concepției constituționale. Iar cum Constituția nu conține nici o referire la Banca Națională a României în Titlul III - "Activitățile publice", și nici în Titlul IV - "Economia și finanțele publice", o lege privind statutul Băncii Naționale ar putea califica această instituție ca autoritate administrativă autonomă, conform art.115 alin.(2) și 116 alin.(3) din Constituție, (o asemenea lege trebuind să fie organică) sau ca autoritate publică - organ de specialitate în subordinea Guvernului, (legea respectivă fiind atunci ordinară). Observăm că această chestiune este tranșată de proiect în textul inițial care califică Banca Națională a României ca "instituție de drept public cu personalitate juridică", dar prerogativele conferite de textele următoare fac din Banca Națională a României chiar mai mult decât o autoritate administrativă autonomă (adică nesubordonată Guvernului), pretinzându-se ca ea să fie chiar "informată asupra inițiativelor autorităților publice ce privesc probleme monetare, activitatea bancară, regimul valutar, datoria publică și alte probleme financiar-bancare" (art.3 alin.2, art.2 alin.2); este evidentă prin urmare cel puțin necorelarea, dacă nu chiar contradicția acestor două texte cu art.1 alin.1 din proiect. De aceea, observăm că în Capitolul I trebuie stabilite exact statutul Băncii Naționale și poziționarea acesteia față de autoritatea executivă, subliniind că textele constituționale nu prefigurează o soluție în acest sens, ea urmând a fi decisă tocmai prin proiectul de lege supus examinării și cu privire la care Guvernul și apoi Parlamentul vor trebui să se exprime cu toată responsabilitatea ce comportă o asemenea problemă.

În acest context apreciem că, dacă o autonomie decizională și o neutralitate profesională a Băncii Naționale a României sunt pe deplin justificate în raport cu rolul unui astfel de organism, pare a fi totuși

exagerată tendința de a i se conferi o poziție paternalistă față de Executiv.

4. Dacă în forma actuală a dispozițiilor sale proiectul este de calificat ca lege ordinară, în funcție de soluția ce va fi stabilită pentru problema prezentată mai sus, el ar putea fi certificat ca lege organică.

II. Observații la text

1. Toate articolele sunt intitulate, fapt pozitiv pentru cei care utilizează textul, dar sugerăm suprimarea parantezelor ce încadrează titlul fiecărui articol.

2. La art.2, considerăm că textul este defectuos intitulat "Obiectivul fundamental", fiind preferabilă expresia "Misiuni fundamentale" mai ales pentru faptul că în alin.1 textul reproduce pe cel francez (art.1 alin.1 Legea nr.1444/31.12.1993).

Cu privire la alin.2, semnalăm că textul este susceptibil de rezerve întrucât "Banca Națională a României stabilește și conduce politica monetară, valutară, de credit, de plăți, autorizarea și supravegherea prudențială bancară, urmărind promovarea unui sistem financiar de piață și funcționarea normală a sistemului bancar", fără a se preciza măcar că este vorba de politica statului. Sugerăm ca textul să includă neapărat precizarea că Banca Națională a României face politica statului român. Cu privire la aceasta, este interesant de semnalată că, potrivit legii franceze în materie regimul valutar, inclusiv balanța de plăți sunt stabilite de guvern și respectiv, ministerul economiei și finanțelor.

3. La art.3, alin.1 erijează Banca Națională a României în poziție de egalitate cu toate autoritățile publice, iar alin.2 îi atribuie privilegiul (sau, mai direct, obligă autoritățile publice) de a o informa asupra tuturor inițiativelor acestora în probleme monetare, bancare, valutare, de datorie publică asupra cărora Banca Națională a României poate formula observații înainte ca asemenea inițiative să fie adoptate. Apreciem că aceste dispoziții, în forma lor actuală, ar trebui reexamineate.

4. La art.4, prin alin 2 textul face Banca Națională a României mandatar legal al statului român la tratative și negocieri externe în probleme financiare, monetare, de credit și de plăți; se pune întrebarea dacă nu ar fi necesar mandat **in casu** (pentru fiecare participare la tratative și negocieri externe) și de la cine să-l primească (Guvern sau Ministerul Finanțelor).

Alin. 3 - 5 din același text dau băncii dreptul ca în numele României să exercite drepturi și să îndeplinească obligații revenindu-i statului român ca membru al F.M.I., să negocieze și să încheie acorduri de împrumuturi pe termen scrut și alte operațiuni financiar-bancare; ar fi de văzut dacă nu este nevoie de abilitarea expresă și în casu a Băncii Naționale a României pentru asemenea operațiuni, cel puțin întrucât ele vizează direct datoria publică.

5. La art.6 alin.2, expresia "pe descoperit de cont" este improprie, chiar dacă, lansată de Banca Națională a României, a devenit uzuală pentru profesioniștii domeniului; ea reprezintă traducerea nepotrivită în românește a englezescului **overdraft**, respectiv a francezescului **la decouverte**. Ar fi preferabilă expresia "creditare fără acoperire".

6. La art.7, ar fi de văzut dacă reglementările proprii ale Băncii Naționale a României privind condițiile de creditare a băncilor n-ar trebui să fie ghidate de un minim de criterii stabilite prin însăși legea, cel puțin câtă vreme textul conține expresia "în conformitate cu prevederile prezentei legi".

7. La art.9, este de reflectat dacă stabilirea și administrarea regimului valutar pe teritoriul României trebuie să fie prerogativa exclusivă a Băncii Naționale a României sau a Guvernului României, știut fiind că legislații ca cele din care se inspiră proiectul fixează această prerogativă în competența executivului.

8. La art.10, sub rezerva observației de la textul precedent, art.10 ar trebui remaniat rămânând în competența Băncii Naționale a României administrarea regimului valutar, iar enunțul cadru ar putea fi redactat astfel: "În administrarea regimului valutar, Banca Națională a României:

- a) stabilește reglementări cu privire la ...;
- b) elaborează balanța de plăți și alte lucrări ... (este de văzut dacă această prerogativă nu trebuie să revină Ministerului Finanțelor);
- c) stabilește cursurile de schimb ...;
- d) autorizează și retrage autorizația, supraveghează persoanele ...;
- e) stabilește plafoane ....;
- f) stabilește plafonul și condițiile ...;
- g) păstrează și administrează rezervele ...;

9. La art.11 și 12, termenul "monitorizarea" este recomandabil să fie înlocuit cu **urmărirea**, mai propriu în limba română și în limbajul legislativ.

10. La art.13, titlul textului este preferabil să fie schimbat din "Dreptul unic de emisiune" în "Dreptul **exclusiv** de emisiune" întrucât ceea ce se vrea subliniat este exclusivitatea pentru un atribut ce ține de suveranitatea statului. Dispoziția art.13 este impropriu redactată și nu reușește să exprime complet norma ce cuprinde: este vorba de faptul că însemnele monetare emise de Banca Națională a României au **curs legal pe teritoriul României** (iar nu "pe tot cuprinsul țării"), cursul legal incluzând deopotrivă **puterea circulatorie (instrumentum permutationis)** și **putere liberatorie**, adică mijloc legal de plată (**instrumentum liberationis**). Este necesar ca textul să precizeze, recomandabil într-un alineat separat, cursul legal al însemnelor monetare și cele două componente ale acestuia.

Totodată este de subliniat faptul că în legislația, teoria și practica monetară, moneda divizionară metalică nu este mijloc de plată, ci servește numai la alcătuirea sumei prestațiilor (preț, tarif, chirie etc.): 325 lei și 10 bani - 325,1 lei; 7925 lei și 50 bani - 7925,5 lei etc. În alți termeni, de regulă se precizează un plafon care nu depășește un multiplu de zeci de unități monetare peste care debitorul nu se poate libera vărsând numai piese metalice la concurența sumei datorate.

Propunem ca art.13 să fie reformulat după cum urmează :

"Art.13 (Dreptul exclusiv de emisiune).

(1) Banca Națională a României este unica instituție autorizată să emită însemne monetare sub formă de bancnote și monede metalice având curs legal pe întreg teritoriul țării.

(2) Cursul legal al însemnelor monetare include puterea circulatorie și puterea liberatorie (mijloace legale de plată)."

11. La art.16, **textul** stabilește că masa monetară în circulație se evidențiază ca pasiv în contabilitatea Băncii Naționale a României, **cu excluderea rezervei de numerar**. Remarcăm că precizarea este inutilă, întrucât rezerva de numerar evident **nu este în circulație** .

12. La art.17, puterea liberatorie a monedelor metalice este de revăzut conform observației de la pct.10.

13. La art.18, titlul textului este preferabil să fie "**Emisiunea și punerea în circulație a însemnelor monetare**", iar nu producerea, chiar dacă este vorba de **confecționarea** acestor însemne; textul nu prevede o normă pentru faptul material al confecționării unui produs, ci pentru actul emisiunii monedei semn, care este monedă **chartală** sau **notală**.

Alin.3-6 stabilesc dispoziții privind înlocuirea bancnotelor și monedelor metalice uzate sau necorespunzătoare cu însemne monetare

noi, dar aceasta nu este o operațiune de schimb așa cum lasă a se crede alin.4 și 5, ci de înlocuire a unor exemplare de însemne monetare cu altele, cele retrase nediminuând masa monetară în circulație întrucât sunt înlocuite cu altele la concurența valorii lor, scoase din rezerva de numerar.

De aceea, pentru a evita confuzii, la alin.4 și 5 în locul termenilor "schimbă" și respectiv "schimbarea" sugerăm să fie folosiți "înlocuiește" și respectiv "înlocuirea".

Tot la alin.5 rândul final, expresia "speciale specificate" este de înlocuit cu "speciale menționate".

Necesitatea folosirii termenului "înlocuire" în art.18 se impune o dată în plus pentru a evita confuzia cu **schimbarea însemnelor monetare**, reglementată de art.19, aici fiind vorba de preschimbarea unor însemne retrase din circulație cu alte însemne monetare noi, introduse în circulație, pe când în prima situație avem de-a face cu o simplă substituie a acelorași însemne monetare existente în circulație.

14. La art.20, garanția menționată la lit.a nu are sens: debitorul nu poate garanta creditorul Banca Națională cu titluri ale datoriei publice aparținând acesteia; cum formularea este ambiguă și improprie juridic, propunem următoarea redactare:

“a) titluri de stat provenite din emisiuni publice cu scadențe la termen de maxim 1 an de la data constituirii garanției prin remiterea lor în portofoliul Băncii Naționale a României.”

La lit.b, exprimarea textului trebuie de asemenea corijată **întrucât** nu este vorba de persoane juridice “eligibile potrivit normelor emise de Banca Națională a României”, ci **agreate** de creditor (Banca Națională a României), fiind vorba de emitenți sau subsriptori prezentând bonitate pentru creditor. Prin urmare, textul trebuie reformulat astfel:

“b)cambii și bilete la ordin trase, respectiv subscrise **pentru plata unor prestații** comerciale, industriale sau agricole de către persoane juridice **agreate** de Banca Națională a României”.

La lit.c, trebuie precizat că mandatul warrantul nu se confundă cu recipisa de depozit, ci este un titlu servind la constituirea unui gaj asupra mărfii depozitate, iar termenul “valid” trebuie înlocuit cu **valabil**, formularea urmând să fie:

“c) warante sau recipise de depozit emise cu privire la bunuri fungibile sau alte bunuri valabil asigurate contra riscurilor de ....”.

La lit.d, în rândul 2 expresia “persoană juridică acceptabilă pentru Banca Națională a României” trebuie înlocuită cu “persoană juridică **agreată de....**”.

15. La art.23, alin.2 trebuie refăcut, întrucât textul este confuz, probabil prin omisiunea unor termeni la tastare, iar unele exprimări sunt improprii; propunem următoarea reformulare:

“(2) Banca Națională a României poate, **pe cont propriu ori în numele și pe contul statului**, să participe la aranjamente de ....încheiate cu instituții centrale și la aranjamente colective de specialitate **încheiate cu instituții** publice și private având sediul în străinătate.”

16. La art.26, alin.1 al textului este impropriu formulat datorită lipsei de acord logic și gramatical cu enunțul.

Trebuie reformulat astfel:

“(1) Banca Națională a României are competența exclusivă de autorizare a funcționării băncilor în România și de supraveghere prudențială a acestora.”

La alin.2 lit.a, propunem reformularea enunțului astfel:

“a) să stabilească reglementări, să dispună măsuri pentru asigurarea aplicării lor și să aplice sancțiunile legale...”

17. Capitolul VI trebuie intitulat corect “Operațiuni pe contul statului”; expresia “pour le compte” nu trebuie tradusă **ad litteram**, corespondentul consacrat la noi în limbajul de specialitate fiind “pe/în contul”.

18. La art.30, enunțul cadru al textului este de revăzut: Banca Națională a României nu se poate face agent al statului “în conformitate cu reglementările proprii” fiindcă nu se poate automandata. Propunem următoarea reformulare: “În temeiul convențiilor încheiate cu Ministerul Finanțelor Banca Națională a României va putea acționa ca agent **pe contul statului.....**”

19. La art.32, la alin.1, enunțul cadru al textului cuprinde în rândul 1 un pleonasm, expresia "respectând prevederile privind" urmând să fie înlocuită prin "**cu respectarea regulilor particulare** privind ...", iar în rândul penultim formularea "constând din toate sau numai din unele din" trebuind înlocuită cu "**alcătuite cumulativ ori selectiv din ...**".

La lit.b, enunțul trebuie reformulat în primele două rânduri ale sale, astfel:

"b) active externe, **sub formă de bancnote și monede metalice sau disponibil** în conturi la ..."

La lit.d, în rândul 3 termenul "acceptabile" este preferabil să fie înlocuit cu "agreate".

20. La art.33, la lit. e și f, se folosește aceeași exprimare "să deschidă și să mențină conturi", deși în prima situație Banca Națională a României este titular de cont, pe când în cea de a doua este bancă pentru un client; pentru a evita confuzia celor două calități, la lit.f) trebuie scris "să deschidă și să **țină** conturi".

21. La art.35.

a) La alin.1, lit.c, nu se vede cum consiliul de administrație hotărăște răspunderile ce revin aparatului Băncii Naționale a României, decât dacă consiliul de administrație este în afara "aparatului"; propunem înlocuirea termenului cu "personalului".

La alin.1, lit.d, trebuie precizat că, deși nu este unitate bugetară, Banca Națională a României este instituție publică cu capital de stat, iar nu societate comercială privată așa încât ar fi de reflectat dacă **salariile personalului și indemnizațiile** n-ar trebui stabilite conform unuia din sistemele de salarizare prevăzute de lege.

b) La alin.3, trebuie observat că numirea de către Parlament a membrilor consiliului de administrație al Băncii Naționale a României "**la propunerea Președintelui țării**" (corect, al României) este o soluție care nu mai poate fi acceptată, întrucât ea **adaugă la lege și încă la legea fundamentală**. Într-adevăr, în art.94, Constituția prevede printre alte atribuții ale Președintelui României, la lit.c) că "numește în funcții publice, în condițiile prevăzute de lege", dar nu că **propune Parlamentului numiri în funcții publice**; nu se poate adăuga la Constituție printr-o lege, fie ea chiar organică. Este de precizat că nu se cunoaște vreo soluție legislativă străină ca aceea propusă în proiect. Soluția rațională ar fi ca propunerea de numiri în consiliul de administrație al Băncii Naționale a României, cu nominalizarea conducerii executive, să fie făcută de prim-ministru, eventual partajată în privința persoanelor, cu ministrul finanțelor.

c) Cu privire la alin.6, soluția este de revăzut în lumina observației precedente, iar formularea de la lit.c a acestui alineat trebuie refăcută astfel:

"c) **în timpul mandatului săvârșește fapte sau dovedește incompetență profesională prejudiciind grav interesele Băncii Naționale a României.**"

d) Alin.7 formulează o dispoziție prin care se interzice Parlamentului dreptul de a revoca un membru al consiliului de administrație pentru alte motive sau cu altă procedură decât cea prevăzută la alin.6. Formularea este defectuoasă în finalul textului "pct.6 de mai sus". Această preocupare pentru inamovibilitatea membrilor consiliului de administrație ar putea părea exagerată și ea determină omisiunea totală din prevederile art.35 a vreunei soluții privitoare la suspendare pentru situații ca cele de urmărire sau judecată penală a unui membru al consiliului de administrație. Soluții în această privință ar putea fi elaborate prin analogare cu regulile puse în art.18 Legea nr.21/1996.

Este de remarcat că din proiect lipsește orice dispoziție cu privire la statutul membrilor consiliului de administrație al Băncii Naționale a României: dacă sunt sau nu funcționari publici și cum sunt asimilate funcțiile de guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernator și membru, atât cu privire la salarizare cât și în privința altor drepturi și obligații aferente statutului funcțiunii respective.

22. La art.36

a) La alin.2, expresia "delegați ai vreunui interes" este vădit improprie și trebuie înlocuită; propunem reformularea enunțului în rândurile 1-3, astfel:

"(2) Membrilor consiliului de administrație și angajaților cu funcții de conducere ai Băncii Naționale a României li se interzice să reprezinte, direct sau indirect, vreun interes financiar, comercial sau de altă natură care..."

b) La alin.3, exprimarea de sub lit.a ("nu își vor consacra capacitățile profesionale altor interese decât cele ale...") s-ar cuveni revăzută, cel puțin în privința terminologiei.

23. La art.38, potrivit alin.1, cenzorii Băncii Naționale a României în număr de 5, fără a se prevedea și supleanți sunt numiți de către consiliul de administrație; dispoziția este contrară deopotrivă logicii juridice și economice, știut fiind că cenzorii verifică legalitatea și regularitatea operațiunilor administratorilor și că deci nu pot fi numiți de către însuși consiliul de administrație. Totodată, este de precizat că, potrivit altor legislații în materie, cenzorii sunt numiți de o autoritate din afara Băncii Naționale a României (legea franceză stabilește un singur cenzor și un supleant numiți de ministrul economiei și finanțelor).

24. La art.39, este surprinzătoare soluția stabilită în privința auditului extern (corect, expertiză), pe lângă faptul că enunțul este impropriu (nu "firme de audit extern", ci firme **străine** de expertiză, beneficiind de recunoaștere internațională); într-adevăr nu este posibil ca printr-o dispoziție legală conturile și evidențele Băncii Naționale a României să fie expertizate cu pretenția unei opozabilități ergo omnes și a unei confirmări de autoritate profesională de către un **expert străin selectat de însuși consiliul de administrație al Băncii Naționale a României**. O asemenea soluție nu este cunoscută într-o altă legislație. Precizăm că, de pildă, potrivit legii franceze, în afara Consiliului de politică monetară (echivalentul consiliului de administrație pentru prerogativele băncii Franței) este prevăzut Consiliul general format din membrii Consiliului de politică monetară și un reprezentant al salariaților băncii, având ca misiune administrarea băncii ca persoană juridică.

De asemenea, este de subliniat că la ședințele acestui Consiliu general cenzorul are drept de veto la orice deliberare, iar la ședințele Consiliului de politică monetară pot participa, fără drept de vot deliberativ, premierul și ministrul economiei și finanțelor. Deosebirea între aceste soluții și cele cuprinse de proiectul de lege nu poate trece neobservată.

25. La art.42, este de reflectat dacă **planul propriu de conturi** al Băncii Naționale a României n-ar trebui să fie cel puțin avizat de către Ministerul Finanțelor.

26. La art.43, dacă textul dispune că bugetul de venituri și cheltuieli al Băncii Naționale a României se aprobă de consiliul de administrație, verificarea lui în execuție de către comisia de cenzori desemnați de același consiliul de administrație ridică cel puțin un semn de întrebare.

27. La art.46, referitor la alocarea și utilizarea profitului net al Băncii Naționale a României ar fi de reflectat asupra cotei de 10% alocată pentru fondul de participare a salariaților la profit (lit.d) și asupra utilizării "pentru alte destinații ce se stabilesc de consiliul de administrație" (lit.e), întrucât lit.f prevăzând virarea în totalitate la bugetul statului a profitului rămas stabilește o dispoziție expusă la a fi lipsită de obiect. Destinațiile prevăzute la lit.e ar trebui stabilite totuși prin lege nu discreționar de către consiliul de administrație.

28. La art.48, dispoziția este discutabilă întrucât pune Banca Națională a României într-o poziție discreționară privitoare la

răspunderea pentru erori la plăți sau înregistrări în conturile titularilor; într-adevăr limitarea de răspundere prevăzută în text, deși erorile sunt imputabile Băncii, rămâne soluția perpetuă, întrucât sesizarea cu reclamație scrisă este practic inoperantă câtă vreme termenul în care poate fi făcută este stabilit tot de către Banca Națională a României.

29. La art.49, textul ar trebui să stabilească și **unde** "se publică imediat" bilanțul anual și contul de profit și pierderi ale Băncii Naționale a României.

30. La art.51, exprimarea titlului este pleonastică "reglementări normative". Alin.2 enumeră categoriile de reglementări fără a stabili domeniile proprii a fiecăreia și raporturile dintre acestea. Este necesară rezolvarea acestei probleme prin soluții precise așa cum sunt deja consacrate în Legea nr.52/1994 și Legea nr.21/1996 cu atât mai mult cu cât textul analizat dispune **in distinct** că reglementările Băncii Naționale a României au "caracter obligatoriu pentru persoanele juridice **publice și private** , precum și pentru **persoanele fizice**". Necesitatea de soluții precise în această privință este evidentă, neputându-se stabili obligații mai cu seamă pentru persoanele fizice și pentru persoanele juridice publice, prin reglementările autorității monetare și de supraveghere bancară decât în domenii ce trebuie strict delimitate.

31. La art.53, titlul textului ("Drepturi preferențiale") nu este prea bine formulat întrucât, riguros juridic, drepturile preferențiale îl plasează pe titular înaintea altor creditori, ceea ce nu e cazul cu dispozițiile cuprinse în acest articol. Nici termenul "privilegii" nu ar fi adecvat întrucât în cauză nu sunt creanțe privilegiate; recomandăm pentru titlul textului ca fiind mai proprie "Garanții speciale".

La alin.1, expresia "actele de împrumut" trebuie înlocuită cu "**contractele de credit**" fiind clar că este vorba de credite acordate de Banca Națională a României, iar nu de împrumuturi contractate de aceasta.

La alin.3, în rândul 1 expresia "nu își onorează " este nejuridică și trebuie înlocuită cu "**nu execută**", iar la lit.a se impune o inserție în text, astfel:

"a) vânzarea totală sau parțială, pe **contul debitorului**, a titlurilor și efectelor ....;"

32. La art.54, alin.3 lit.c și d cuprinde dispoziții dând Băncii Naționale a României dreptul să stabilească fondul de pensii și alte fonduri și surse pentru salariații săi și membri lor de familie și să

acorde salariațiilor credite, în scopuri, în quantum și în condiții stabilite tot de Banca Națională a României prin reglementările sale. Sursele pentru asemenea fonduri și credite n-ar putea avea altă proveniență decât profitul net al Băncii Naționale a României care, totuși, aparține banului public; de aceea este necesar ca aceste dispoziții să fie bine circumstanțiate prin criterii, proporții și plafoane fixate în însuși proiectul de lege, iar nu lăsate la discreția Băncii Naționale a României.

33. La art.55, este de reflectat dacă inclusiv "bunurile și lucrările de investiții" ale Băncii Naționale a României trebuie să fie scutite de taxe și impozite, acestea neservind nici direct, nici indirect scopurile de politică monetară ori supraveghere bancară.

Aceeași observație este de făcut cu privire la alin.2, când în cauză ar fi operațiuni și servicii nelegate direct de politica monetară și supravegherea bancară; este de examinat dacă operațiuni de investiții social-culturale sau sportive ale Băncii Naționale a României să fie scutite până și de TVA.

34. La art.58, textul trebuie ușor remaniat pentru acord gramatical și claritatea enunțului, în rândul 4 : "metalice și **altor societăți prin care realizează atribuțiile sale de institut central de emisiune**".

35. La art.59, posibilitatea acordată Băncii Naționale a României de a face investiții imobiliare pentru nevoile personalului s-ar cuveni bine circumstanțiată în textul de lege.

36. La art.60, în alin.2 expresia "va menține" trebuie înlocuită cu "**va deschide și va ține**".

37. La art.61, alin.1 enunță o dispoziție care nu stabilește o normă fiind o clauză de stil, afară numai de faptul, discutabil, că nerespectarea reglementărilor emise de Banca Națională a României (iar nu "banca centrală") "constituie contravenție, atunci când nu are caracter de infrațiune și se sancționează".

Nu poate fi admis, având un caracter neconstituțional textul care incriminează ca infrațiune nerespectarea unor circulare sau instrucțiuni ale Băncii Naționale a României; evident aceasta nu poate constitui nici contravenție, câtă vreme nu suntem în prezența încălcării unor dispoziții legale.

Textul trebuie suprimat și înlocuit cu o dispoziție corespunzătoare prevăzând expres și clar faptele care constituie contravenții.

Alin.2 stabilește sancțiuni aplicabile de conducerea executivă a Băncii Naționale a României pentru contravenții, altele decât cele prevăzute de legea bancară, dar care nu sunt prevăzute decât la ... alin.1! Este evident că asemenea sancțiuni n-au nici obiect și nici subiect. Remarcăm că la lit.c din acest alineat "suspendarea temporară" a autorizației acordată de Banca Națională a României frizează pleonasmul, întrucât suspendarea definitivă ar însemna retragerea autorizației; de asemenea, la lit.b "retragerea definitivă" a autorizației este pleonastică, întrucât retragerea provizorie este greu de imaginat, afară numai dacă nu este suspendare.

Alin.3 desăvârșește amenajarea contravențiilor și sancțiunilor statuând că deciziile Consiliului de administrație asupra contestațiilor făcute sunt **definitive**, închizând orice acces la justiție.

Este evident că întreg art.61 trebuie suprimat; precizăm că atât contravențiile cât și sancțiunile acestora sunt stabilite pentru domeniul activității bancare în legea bancară, iar constatarea și respectiv aplicarea, ca și contenciosul în materie, sunt de asemenea rezolvate prin dispozițiile acestei legi. Chiar dacă dispozițiile art.61 ar fi fost corect formulate, ele tot ar fi fost inutile întrucât făcea dublă întrebuintare cu texte identice figurând în proiectul legii bancare.

PREȘEDINTE
Valer Dorneanu
Valer DORNEANU

București
Nr. 263/06.05.1997